

ГИЙОМ АПОЛИНЕР ВОЕННОВРЕМЕННИ ВЛАКОВЕ

Превод от френски: Мария Коева, 1985

chitanka.info

Току-що получих следното писмо, с дата 1 юли 1918 година:

Драги господин писателю,

Знаейки колко много се интересувате от странностите в живота и в нравите, реших, че не ще останете равнодушен, ако узнаете до какви крайности напредъкът в науката е успял да доведе една обикновена железница.

Отбележете, че принадлежа ако не към заможните класи, то поне към дребната буржоазия на страната, а поради някои действителни, макар и неочебийни телесни недостатъци, не ми се отдаде честта да служа в армията и през войната си създадох завидно положение като бакалин. Както знаете, тази търговия се развива поне така добре, че и повече от много други, и печелех ако не колкото желях, то във всеки случай повече, отколкото смеех да се надявам. Но за да видите колко поразителен е контрастът между предишната ми съдба и сегашното ми положение, ще Ви кажа на каква сума възлизаше приблизително печалбата ми. Тя бе от десет хиляди франка на ден — едно нищо, ако вярвам на някои „новобогаташи“, които понастоящем са мои другари по нещастие.

Преценявайки, че усилията и доходите ми дават право на почивка, миналата година поисках да отида на курорт с влак. След като преминахме през чрезвычайните формалности, прилагани в наше време, ние със съпругата ми и четирите деца се настанихме във влака. Ала не бяха приключили теглата ни, чийто край никакъв не се вижда.

Влакът потегли. Всичко вървеше добре, но след Ларош началник-влакът влезе в купето. Извадих билетите. Служителят обаче се усмихна и каза:

„Я оставете това! — После ни показва голяма намотка от нещо подобно на жица и добави: — Идвам за един опит.“

Сетне продължи със следните думи:

„Машинистът, който управлява този влак, не е такъв, какъвто вие, неуките хорица, можете да си помислите. Той е богат учен, комуто хрумнало да използва човешката топлина като движеща сила. В Париж подкупил със злато машиниста на железопътната компания, който му отстъпил своето място. Що се отнася до мен, той богато възнагради нищожните услуги, които съм призван да му оказвам, а неговите

обещания — подкрепени с договор, както му е редът — са толкова примамливи, че съм му предан телом и духом. Остава ми само да получа съгласието на пътниците. И аз съм сигурен, че не ще се откажете от честта да се присъедините към един толкова нов опит, от който ще се облагодетелства цялото човечество. Топлината и силата, които непрестанно се отделят от телата ви, досега са били разхищавани. Ученият машинист, който ви кара, твърди, че ще ги използва. През дългия престой в Ларош той прикачи към локомотива малко приспособление и ще бъдете любезни да се свържете с него посредством жицата, която просто ще прекарате около врата си. Така, без да изпитвате и най-малко неудобство — във всеки случай не повече, отколкото ако носите на врата си верижка, — вие ще участвате в придвижването.“

Работата ни се стори забавна и полезна. Пред очите ни проблесна зората на нов напредък за човечеството и омотахме около шииите си съдбоносната нишка, която занаят пред оковава съдбините ни.

Влакът продължи стремителното си движение и мислехме, че странният и находчив учен ни води на местоназначение. Помня, беше 26 август 1917 година и смятах, че ще си бъда обратно в Париж към края на септември. Ала криво си правех сметката, защото след тази дата непознатият учен, решен да проведе опита докрай, и то без да се съобразява с нашето достойнство, така и не ни възвърна свободата. Нещо повече — предупредени сме, че ако някой от нас се опита да пререже жицата, с която сме свързани, целият влак ще избухне.

Непознатият машинист не само не ни отведе на местоназначение, но и не спря движението на локомотива.

Платените му агенти ни хранят с консерви, каквито имало няколко пълни товарни вагона, и признавам, че яденето никак не ми допада.

Иначе с нас се държат добре. Няма какво повече да се желае по отношение на хигиената и без да сваляме робския си нашийник, всяка сутрин можем на воля да полагаме грижи за чистотата си с дъждовна вода, грижливо събирана с помощта на кондензатори.

Дали междувременно войната продължава? Нищичко не знаем. И тъй като нашият влак понякога се разминава с влакове, пълни с войници, предполагаме, че още не е приключила. От гледките, откриващи се през прозорците, ни се струва, че вече сме прекосили

няколко европейски страни: Франция, Швейцария, Италия и дори Испания, като при това предпазливостта на машиниста е толкова голяма, че властите дори за миг не са помисляли да попречат на хода на нашия влак.

Накратко, имаме чувството, че живеем в подвижна траншея. Затова и нарекохме „военновременен влак“ неустойчивото си обиталище.

Преди няколко дена запитах началник-влака, заел почетното място на масата ни, кога ще свърши това мъчение. Той ми отвърна, че все още имаме припаси за повече от две години. С помощта на безкрайни предпазни мерки успях да напиша това писмо, което възнамерявам да хвърля през прозореца на минаване край някоя голяма гара. Дай боже то да достигне до Вас.

В името на всички пътници от „военновременния влак“ Ви моля да уведомите властите за окаяното ни положение, и прочее.

Писмото завършва с общоприетите благопожелания...

Реших, че най-просто ще бъде да го публикувам. Няма съмнение, че след като се запознае с тази зловеща научна шега, правителството ще ѝ сложи край. Време е!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.